

Borgerne uden videre skulde ile til og blande sig i Kampen, selv om de stillede sig paa Politimagtens Side. Jeg skal i Forbindelse dermed tillade mig at henvise til Grundlovens § 94, der udtrykkelig foreskriver, under hvilke Former den bevæbnede Magt — og til den maae uden Tvivl ogsaa Borgerkorpserne henregnes, om de endogsaa kun ere svagt bevæbnede — allene kan stride ind, for at vise, at det ikke gaaer an saaledes at udtale, at bevæbnede Dele af Befolkningen uden videre skulde stille sig ved Politiets Side og deeltage i at forhindre Dptier. Jeg begyndte med at sige, at Kommunerne maatte vide den ærede Forslagsstiller Tak for, at han har bragt denne Sag for til Diskussion her i Salen, og skal slutte med at udtale, at dersom Resultatet af disse Forhandlinger maatte blive, at der skete Skridt til en bedre Ordning af Politivæsenet i Kommunerne omkring i Landet, saa vilde jeg ansee det for et heldigt Resultat, og navnlig vilde jeg takke den høitæredede Justitsminister, om han vilde rette sin Opmærksomhed paa de store Ulemper, som flyde af, at Krigsministeriet har Andeel i Politibetjentenes Ansættelse.

Jessen: Den sidste Bemærkning fra den ærede Taler, som nu satte sig, kan jeg fuldkommen være enig i. Hvad der bevæger mig til at fastholde min Begjæring om Ordet i denne Sag, er det Foredrag, vi have hørt af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavn's 3die Valgfreds (Jedderfen), og som synes at tyde hen paa, at ogsaa han deelte den Tanke, at Erstatningspligt i de i Lovudkastet omhandlede Tilfælde kunde komme til at hvile paa Kommunerne, en Betragtningssaaade, som ikke forekommer mig at være rigtig. Jeg skal iøvrigt lade det staae hen, hvorvidt der i de meget faa Tilfælde, hvor der har fundet bethdeligere Dptier Sted her i Landet, og navnlig Eiendom bleven ødelagt, uden at Vedkommende, der har gjort Skade, kunde udfindes og Erstatning tilkjendes de Skadelidte, skulde være tilstrækkelig Anledning til at bringe denne hele Sag under Lovgivningsmagtens Behandling. Men det forekommer mig, at naar man vil gennemgaae de enkelte Tilfælde, saa vilde alle, hvert især, vise bestemt hen paa, at i intet af Tilfældene

har Kommunen været den, der har forvoldt Skaden, og det forekommer mig dog vist, saaledes som den ærede Justitsminister udviklede, at det ikke blot er en Retsfættning, men dybt begrundet i den hele Retsbevidsthed her i Landet, at for at der skal paalægges Noget Erstatningsansvar, maa han paa en eller anden Maade være Ansvarlig til Skaden. Det, man skulde undersøge, naar man spørger sig selv, hvorvidt man kan slutte sig til dette Lovforslag, er, om den Tankegang, hvorfra det gaaer ud, er rigtig, og om den kan lede til den Slutning, at Kommunen skal erstatte Skade, foranlediget ved Dpløb og Sammenrøttelser. Hvad der forstaaes ved Dpløb og Sammenrøttelser, kan være meget tvivlsomt, og dette Begreb maatte nærmere defineres og præciseres, førend man kunde undersøge det Spørgsmaal, hvorvidt der ved visse Arter Dpløb og visse Arter Sammenrøttelser kunde finde en Erstatningspligt Sted for det Offentlige. Jeg har hidtil ikke hørt noget Tilfælde af saadan Natur, at jeg kunde tænke mig Nogetsomhelst at tale for, at Ansvaret kunde paahvile Kommunen. Dog skal jeg ved Siden deraf erkjende, at det ganske vist er en Mangel ved vor Retsstilstand, at Staten ikke kan skaffe Borgerne den fulde Sikkerhed for Liv og Eiendom, for hvilke Borgerne gennem Skatterne saa at sige betale en Slags Assurancepræmie; men det Maal vil formodentlig aldrig kunne naaes. Langt derfra ligger dog den Tanke at gjøre Kommunen til den, der skulde erstatte saadan Skade. Det vilde vistnok i alle Tilfælde, hvor der kunde være Spørgsmaal om at komme den Skadelidende til Hjælp, snarere være Staten end Kommunen, paa hvilken en subsidiair Erstatningspligt skulde hvile; men i Lovforslaget er der ikke Tale om at paalægge Kommunen blot et subsidiairt, men endogsaa et principalt Erstatningsansvar. Om den hagefter kan hos den, der har forarsaget Skaden, erholve sit Ublæg gøbtgjort, er henstillet temmelig i det Usikre, især ved den mærkelige Bestemmelse, at den Skadelidte kan lade et heelt Ansvar hengaae, førend han behøver at gjøre sit Erstatningskrav gjældende, saaledes at alle de Midler, hvorved Kommunen ellers vilde kunne sikke sig at faae sit gjorte Ublæg tilbage, til den Tid lettelig